

Biuletyn informacyjny

marki.pl

Miasto Marki

Nr 24 Grudzień 2020

Wzdrowiu i bez sporów

2020 r. upływał pod znakiem odmienianego przez wszystkie możliwe przypadki koronawirusa oraz coraz bardziej burzliwych politycznych kłótni. Z całego serca życzymy Państwu, aby Boże Narodzenie i Nowy Rok były początkiem przelomu. Tak, aby 2021 r. był pełen pozytywnych doświadczeń, których wszyscy tak bardzo jesteśmy spragnieni. Wszystkiego normalnego!

burmistrz, mareccy samorządowcy oraz pracownicy urzędu miasta, jednostek i przedsiębiorstw samorządowych

Co zrobiliśmy, co zrobimy

Po zakończeniu wielomilionowych przedsięwzięć edukacyjnych znowu koncentrujemy uwagę na inwestycjach drogowych. Realizacje i plany na kolejne lata w naszym raporcie. Str. 2-5

W NUMERZE

- INWESTYCJE**
- Włącz się do kanalizacji 5
- Z ŻYCIA MIASTA**
- Budżet na covidowe czasy 6-7
- Wirtualna orkiestra 7
- Zapraszamy na e-jarmark 6
- Jesienny bilans Marcovii 9
- Przewodnik po MKM 11
- KULTURA**
- Arie w święto Trzech Króli 10
- ŚRODOWISKO**
- Ekodecyzje Mazowsza 12
- Psie stacje i kosze 13
- Jak segregować odpady 13
- PO GODZINACH**
- Kulinarne pomysły na święta 15
- Krzyżowka 15
- Dawno temu w Markach 15

30 lat pomagania

W grudniu Ośrodek Pomocy Społecznej powinien obchodzić okrągłe urodziny. Powinien, ale nie ma na to czasu. Ekipa OPS większość sił rzuciła do walki ze skutkami COVID-19. Str. 8-9

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Marek

To był zarówno dla kraju jak i nas, zwykłych obywateli najtrudniejszy rok. Wszyscy nauczyliśmy się funkcjonowania w cieniu koronawirusa. Dla samorządowców wiązało się to z przyjęciem i realizacją dodatkowych zadań, związanych z ograniczeniami narzuconymi przez pandemię. Wciąż żyjemy nadzieją, że kolejny rok będzie powrotem do normalności, za którą wszyscy tęsknimy. Że wreszcie będziemy zdrowi, że będziemy normalnie pracować, uczyć się, wyjeżdżać na wakacje, przemieszczać, robić zakupy. I tego z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku Państwu życzymy.

My o świętach jeszcze nie myślimy. Niedawno zakończyliśmy prace nad projektem budżetu. Nie ma co ukrywać – nie była to łatwa sprawa. Z jednej strony chcemy jak najczęściej inwestować, z drugiej – spowolnienie gospodarki i pandemia odcisnęły się na finansach praktycznie wszystkich samorządów (mniejsze dochody, większe wydatki bieżące). Nasz nie jest wyjątkiem. Ale mimo tych trudności udało się przygotować budżet, w którym znalazły się pieniądze m.in. na nasz nowy projekt – przebudowę dróg gruntowych.

Od razu uprzedzam – to jest robota na lata. Więcej o inwestycjach drogowych, kanalizacyjnych i tym, co znajduje się w projekcie budżetu na 2021 r., piszemy na stronach 2-7.

Na świętowanie nie ma też jeszcze czasu załoga Ośrodka Pomocy Społecznej w Markach, chociaż w grudniu tego roku obchodzi on 30-lecie istnienia. Przez trzy dekady pomógł 28 tys. osób (piszemy o tym na stronach 8-9). W tym roku OPS jest na jednej z pierwszych linii antyCOVIDowego frontu – koordynując pomoc dla osób starszych, w kwarantannach oraz w izolacji. Serdecznie dziękuję za to w imieniu mieszkańców Marek!

Jacek Orych
Burmistrz Miasta Marki

Gruntówki na asfaltówki

Po zakończeniu budowy szkół i przedszkoli znów naszym priorytetem stają się drogi

Kierunek – drogi. Chcemy, by takie obrazy mogli Państwo coraz częściej oglądać na naszych ulicach.

W ubiegłym roku zakończyliśmy ogromne inwestycje edukacyjne. Nie mieliśmy innego wyboru. Miasto błyskawicznie zwiększa liczbę mieszkańców, a samorząd musi zagwarantować dzieciom miejsca w przedszkolach i szkołach podstawowych. Były to inwestycje warte 141 mln zł netto!

– W kolejnych latach ponownie naszym priorytetem będą drogi. Obecnie mamy około 75 km dróg gruntowych i tyle samo asfaltowych, często pamiętających ubiegłe stulecie. Po budowie i rozbudowie dwóch przedszkoli i trzech szkół stopniowo zaczniemy zmieniać ich stan. Nie ma co ukrywać – będą to kosztowne, wielomilionowe inwestycje, rozłożone na lata. Zmiany będzie jednak widać w przyszłym roku – mówi Jacek Orych, burmistrz Marek.

Spora różnica

Samorządowiec nawiązuje do pomysłu, który wszedł w życie już w tym roku. Chodzi o budowę tzw. nakładki asfaltowej. W ten sposób jeszcze w tym roku zostaną zrealizowane dwie takie inwestycje – przebudowa ulicy Skowroniej (między Lisa-Kuli a Wesołą) oraz ulicy Pomorskiej (łącznie między ulicą Żąbkowską i drogą techniczną obwodnicy Marek). – Wybudowanie kilometra drogi z pełnym uzbrojeniem to koszt 7-10 mln zł, natomiast ułożenie kilo-

metra nakładki asfaltowej kosztuje około 1 mln zł – dodaje Dariusz Pietrucha, zastępca burmistrza Marek.

Taka forma przebudowy dróg lokalnych znalazła się w projekcie budżetu na przyszły rok. Na ten cel miasto zarezerwowało 3 mln zł. Miasto stara się o dofinansowanie z rządowych funduszy. Od jego skali zależeć będzie zakres przyszłorocznych prac.

– Na pewno sprzyja nam sytuacja na rynku budowlanym. Jeszcze dwa lata temu nie widać było żadnej konkurencji w przetargach, a rynkiem rządzący wykonawcy. Teraz w związku z pandemią koronawirusa sytuacja zmieniła się o 180 stopni. Coraz więcej firm staje do przetargów, oferując konkurencyjne ceny. To daje szansę na poszerzenie zakresu programu – dodaje Dariusz Pietrucha.

Jest jednak jeszcze druga strona medalu. W kontekście COVID-19 nie wiadomo, jak będzie wyglądała przyszłoroczna sytuacja finansowa samorządów. Na razie praktycznie wszystkie samorządy sygnalizują, że mają pod górkę. Z jednej strony rosną ich wydatki (m.in. na walkę ze skutkami koronawirusa), z drugiej – spadają wpływy podatkowe.

Z trzech źródeł

Istotną przeszkodą w realizacji drogowych zamierzeń są też sprawy własnościowe. Jeśli miasto chce

zrealizować inwestycję, musi mieć pełną własność gruntu. Jej brak praktycznie uniemożliwia zmianę gruntówki na asfaltówkę. Wówczas samorząd musi wystąpić o tzw. ZRID (czyli zezwolenie na realizację inwestycji drogowej). Jest to czasochłonna procedura, którą stosowaliśmy i stosujemy przy kolejnych inwestycjach drogowych.

W ten sposób będzie realizowana największa przyszłoroczna inwestycja drogowa – modernizacja dojazdu do Mareckiego Centrum Edukacyjno-Rekreacyjnego (MCER) od strony ulicy Stawowej (odcinek Wspólna-Saturna). Obecnie jest to droga o charakterze gruntowym, z której korzysta wielu rodziców uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 oraz uczestnicy zajęć w MCER.

– Ta inwestycja poprawi dostępność komunikacyjną naszej największej inwestycji samorządowej ostatnich lat – mówi radny Marcin Brzeziński.

W tym roku uzyskaliśmy ZRID i jesienią ogłosiliśmy przetarg na realizację prac. O zamówienie rywalizuje 13 firm. Ich oferty zamykają się w przedziale 4-6,5 mln zł.

– Zakres zaplanowanych robót jest szeroki. To nie tylko budowa drogi z nawierzchnią asfaltową, ale również kanalizacji deszczowej, ścieżki rowerowej, chodników, oświetlenia, fragmentów sieci wodociągowej i sanitarnej – wylicza Dariusz Pietrucha.

Podobnie jak w przypadku innych dróg władze naszego miasta starają się o zewnętrzne wsparcie dla tego drogowego przedsięwzięcia.

– Chcemy zdobyć dofinansowania z trzech źródeł rządowych i unijnych: Funduszu Dróg Samorządowych, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020 – dodaje Jacek Orych.

Drogowy czteropak

Część mieszkańców zapyta „a co z drogami, o których realizacji mówiliście wcześniej?”. We wpisach na forach internetowych pojawiają się m.in. ciąg Karłowicza-Sobieskiego-Modrzewiowa, Lisa-Kuli, Graniczna i Mickiewicza. W przypadku tych czterech ulic wyjaśnienia wymagała sytuacja własnościowa. Dlatego i tu konieczne było zastosowanie ZRID (mamy go już w trzech przypadkach). Drugą kwestią jest znalezienie finansowania, czyli – kolokwialnie mówiąc – pieniędzy na ten cel. A są to kwoty idące w dziesiątki milionów złotych. W obecnej, koronawirusowej sytuacji wiele samorządów odłożyłoby te inwestycje na późniejsze lata. Nasi samorządowcy nie chcą tego zrobić.

– Spróbujemy sięgnąć po nowatorskie w skali naszego kraju narzędzie. Jest to formuła partnerstwa publiczno-prywatnego. Wiele wskazuje na to, że w przyszłym roku ogłosimy postępowania na wybór partnera prywatnego, który następnie zrealizuje te potrzebne i kosztowne inwestycje. Gdyby wszystko poszło zgodnie z planem, początek robót zobaczylibyśmy w 2022 r. – mówi Dariusz Pietrucha.

Jacek Orych przypomina, że miasto zdobyło część finansowania na te drogi z unijnej puli. Chodzi o program Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych, z którego można uzyskać wsparcie na m.in. budowę dróg rowerowych. A także wzdłuż tych czterech ulic również mają powstać.

JUŻ ZROBIONE

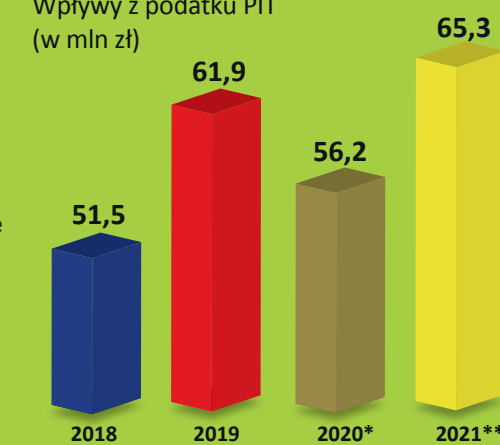
Pomnikowa, Sowińskiego (na zdjęciu), Główna, Zygmunowska-Zagłoby, Sosnowa-Kościuszki – to przykłady inwestycji drogowych zrealizowanych w ciągu ostatnich pięciu lat. W tym czasie udało się zmodernizować w naszym mieście ponad 50 ulic. Na część inwestycji zdobywaliśmy zewnętrzne dofinansowania. Otrzymaliśmy finansowe wsparcie z Unii Europejskiej, od rządu oraz powiatu.

TY TEŻ NAM MOŻESZ POMÓC

Od czego zależy skala inwestycji w mieście? Między innymi od indywidualnej decyzji każdego z nas. Jednym z kluczowych źródeł zdobywania pieniędzy na inwestycje jest udział miasta w podatku PIT. Wiadomo, że praktycznie każdy z nas musi zapłacić państwu podatek. Ale tylko i wyłącznie od nas zależy, czy jego część wróci do nas pośrednio – czyli do budżetu Marek. Część z nas zapewne nie wie, że ponad 38 proc. podatku, który zainkasuje od nas państwo, płynie do budżetów samorządów. Którego? Ano tych, które wskażecie Państwo w rocznym zeznaniu podatkowym. Jeśli wpiszeć jako miejsce zamieszkania Marki i wskażecie urząd skarbowy w Wołominie, część Waszego podatku trafi do Marek. Jeśli wpiszeć inny adres, te pieniądze trafią do innej gminy w Polsce. Szacujemy, że o wpisaniu Marek do PIT niestety „zapomina” 10-15 tys. mieszkańców. To oznacza, że co roku ucieka nam nawet 20 mln zł. Żeby sobie uzmysłowić – to wystarczyłoby na przebudowę w formie nakładek co najmniej 20 km dróg gruntowych. Dlatego tak wiele inwestycji zależy również od Państwa decyzji...

DLA MAREK OD MIESZKAŃCÓW

Wpływy z podatku PIT (w mln zł)

*obecny plan wykonania
**prognoza

Źródło: UM Marki

Spadek dochodów miasta w 2020 r. jest spowodowany zmianami podatkowymi w PIT z 2019 r. oraz niższymi, tegorocznymi wpływami resortu finansów wynikającymi ze skutków epidemii koronawirusa.

CO JESZCZE PLANUJEMY

W przyszłorocznym budżecie zaplanowaliśmy także przebudowę ulic Koszalińskiej, Słupeckiej i Sadowej oraz ulicy Kościelnej (od Żąbkowskiej). Złożyliśmy na nie wnioski o dofinansowanie z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Zaplanowaliśmy przetarg na modernizację Weneckiej i Wczasowej, a także realizację projektów przebudowy dróg. Chcemy mieć gotową dokumentację dla ulic: Wilczej, Jagiełły, Sportowej, Jaworówek, Żeromskiego i Krakowskiej. Przygotowujemy także kolejne realizacje i projekty związane z budową oświetlenia typu LED.

PRZEGLĄD INWESTYCJI DROGOWYCH 2020

NIC SIĘ NIE DZIEJE Z MARECKIMI DROGAMI – TAKĄ OPINIĘ CZĘSTO MOŻNA PRZECZYTAĆ W INTERNECIE. ZAPRASZAMY ZATEM DO LEKTURY NASZEJ FOTORELACJI

OKÓLNA

Dobiegły w praktyce końca prace związane z przebudową odcinka ulicy Okólnej. Ta inwestycja, warta ponad 8 mln zł, jest efektem porozumienia zawartego między miastem a operatorem znajdującego się po sąsiedztwie centrum logistycznego. Na tej podstawie firma Hillwood Polska pokryła koszty robót. A ich zakres jest naprawdę szeroki. Na odcinku od Słonecznej do Bielówek ulica została odwodniona i uzyskała nową nawierzchnię. Powstały też: chodniki, droga rowerowa, nowoczesne oświetlenie i parking. Przypomnijmy, że wcześniej nową nawierzchnię asfaltową uzyskała Okólna (odcinek od Bielówek do Grunwaldzkiej) oraz Grunwaldzka (od Okólnej do Kartłowicza).

PROJEKTOWANA I TURYSTYCZNA

Jednym z wąskich gardeł komunikacyjnych był dojazd do Zespołu Szkół nr 2 na Strudze. Do ubiegłego roku jedynym możliwym dojazdem ulicami Wenecką i Wczasową. W tym roku sytuacja diametralnie poprawiła się dzięki budowie ulicy Projektowanej oraz modernizacji ulicy Turystycznej. Obie zostały odwodnione i uzyskały nową nawierzchnię asfaltową. Aby zwiększyć bezpieczeństwo dzieci i ich rodziców wybudowaliśmy chodnik oraz oświetlenie. Wręcz z dostępnością funduszy, przewidujemy także przebudowę ulicy Weneckiej i Wczasowej.

POŁĄCZENIE CMENTARNEJ Z DROGĄ 631

Na tę inwestycję udało nam się zdobyć dofinansowanie z rządowego Funduszu Dróg Samorządowych. Dzięki temu powstało połączenie ulicy Cmentarnej z drogą wojewódzką 631. Dawna droga gruntowa, którą po opadach trudno było pokonać, zyskała nawierzchnię asfaltową. Odpływ wód opadowych zapewnia rów odwodnieniowy. Po stronie północnej powstał także chodnik.

DROGI ROWEROWE I CHODNIKI WZDŁUŻ M1

Nasze miasto, poprawiając infrastrukturę, sięga również po fundusze unijne. Przykładem inwestycji, która uzyskała dofinansowanie z UE, jest budowa dróg rowerowych i chodników wzdłuż Alei Piłsudskiego na wysokości centrum handlowego i serwisu motoryzacyjnego. Po wschodniej stronie głównej arterii zostały ułożone chodnik i droga rowerowa, po zachodniej – droga rowerowa i oświetlenie. Wybudowany został także nowy wjazd do centrum handlowego (te prace sfinansował jego właściciel). Pieszo-rowerowa inwestycja łączy się m.in. z drogami rowerowymi wzdłuż obwodnicy Marek i jest doprowadzona do granicy z Ząbkami.

ULICA SZEROKA

W listopadzie rozpoczęły się roboty związane ze zmianą nawierzchni ulicy położonej między Dużą a Rybną. Wcześniej była to droga gruntowa, obecnie leży już na niej asfalt. Wykonane zostały też pobocza z drenażem.

ŁĄCZNIK Z PARKINGU PRZY SPORTOWEJ

To była błyskawiczna inwestycja. Wystarczyły niespełna dwa tygodnie robót, by pomiędzy parkingiem „Parkuj i Jedź” oraz Aleją Piłsudskiego wyrósł łącznik rowerowy i pieszy. Dzięki temu, aby dojść do głównej arterii miasta nie trzeba już obchodzić lub objechać go od strony ulicy Lisa-Kuli.

ULICA HARCERSKA

Jeszcze wiosną była to droga gruntowa, latem została ułożona nawierzchnia z kostki wraz ze zjazdami do posesji.

Wspólny sukces!

Brawo my, mieszkańcy! Dzięki internetowemu głosowaniu doświetlimy przejście dla pieszych wzdłuż Legionowej.

W samo południe, 25 listopada, zostały ogłoszone wyniki głosowania w pierwszej edycji Budżetu Obywatelskiego Mazowsza. Czekaliśmy na nie z niecierpliwością, bo był tam również złożony projekt z Marek. Chodziło o poprawę bezpieczeństwa i pieszych poprzez doświetlenie przejść dla pieszych wzdłuż ulicy Legionowej. I udało się. W kategorii podregionalnej marecki projekt zebrał 729 głosów. To wystarczyło, żeby wszedł do grona zwycięzców.

Prace zostały wycenione na 400 tys. zł. Zostaną przeprowadzone w przyszłym roku przy skrzyżowaniach Legio-

nowej z Żytnią, Modrzewiową, Konwaliową i Spacerową. Pięte, doświetlone przejście dla pieszych powstanie w Stanisławowie Pierwszym.

– Jesteśmy przekonani, że ta inwestycja przyczyni się do poprawy bezpieczeństwa pieszych i kierowców – komentują autorzy projektu: Urszula Paszkiewicz, Andrzej Nadolski, Przemysław Lis i Paweł Pniewski.

Mieszkańcy Marek już kilka razy udowodnili, że potrafią się jednoczyć we wspólnej sprawie, także w internecie. W ten sposób wygrali m.in. dwa place zabaw Nivea (przy Sportowej i Żeromskiego), siłownię plenerową przy ulicy Głównej i mobilne miasteczko ruchu drogowego.

– To obrazuje, jak wielką aktywność społeczną drzemie w mieszkańcach Marek – podsumowuje Paweł Pniewski.

Gdzie można włączyć się do kanalizacji sanitarnej

Inwestycje w naszym mieście toczą się także... pod ziemią. Dzięki nim kolejni mieszkańcy mogą zapomnieć o słowach: wóz asenizacyjny i opróżnianie szamba.

Na początku tego stulecia kanalizacja sanitarna w naszym mieście liczyła zaledwie kilka kilometrów. Wodociąg Marecki podjął się wówczas nie lada wyzwania – wybudowania sieci, która obejmie jak największą powierzchnię miasta.

Z pomocą unijną udało się w ostatnich latach zrealizować ten cel. Obecnie sieć kanalizacji sanitarnej liczy ponad 210 km. Dzięki temu z krajobrazu miasta niemal zniknęły wozy asenizacyjne. Miasto się jednak rozbudowuje, a kolejne inwestycje mieszkaniowe wyrastają jak grzyby po deszczu. To oznacza, że sieć kanalizacyjna nadal będzie rozbudowywana.

W III etapie unijnego projektu Wodociąg Marecki powiększa ją o 14,5 km. Przygotowaliśmy dla Państwa listę ulic, gdzie prace zostały zakończone i można się przyłączyć do sieci. Ponieważ wodociąg rozstrzyga przetargi na kolejne odcinki, lista jest na bieżąco aktualizowana na jego stronie internetowej (www.wodociagmarecki.pl) w zakładce „Projekty EU”.

Wykazać ulic, w których kanalizacja została wykonana i odebrana: Zagłoby, Zygmuntońska, Tatarska, Kozacka, Zamkowa, Butrymów (od nr 4 do 8), Modrzewiowa (od ul. Błękitnej do ul. Zielonej), Zielona (od ul. Modrzewiowej do

ul. Akacyjnej), Długosza (od ul. Sobieskiego do ul. Granicznej), Tęczowa (od ul. Źródlanej do ul. Akacyjnej), Płońska (od ul. Poznańskiej), Podkomorzego, Śródkowa (sięgacz do nr 3÷3f i 5÷5f), Spacerowa (od nr 84 do 108), Grunwaldzka 46J (podłączenie od ul. Spacerowej), Bandurskiego (sięgacz do nr 83), Wesola (sięgacz do nr 95B), Wilcza (sięgacz do nr 38A), Jutrzenki 40 (podłączenie od ul. Chotomskiej), Nauczycielska, Dziennikarska, Kościuszki (sięgacz do nr 38a÷38j), Okólna, Grunwaldzka (od ul. Okólnej do ul. Kraszewskiego), Grunwaldzka (sięgacz do nr 42÷42J), Grunwaldzka (sięgacz do nr 46÷46M) Parkowa, sięgacz przy Al. Marsz. J. Piłsudskiego nr 109 i 111, Mała (od ul. Piaszkowej do ul. Ceramicznej), Wąska 6 (sięgacz od ul. Królowej Marysieńki), Baczyńskiego (od ul. Makuszyńskiego do nr 12), Spacerowa (na północ od Dębowej), Bilewiczów, Kordeckiego, Kurcewiczów, Wiśniowieckiego, Podolska, Kamieniecka, Butrymów (sięgacz do nr 24F), Kujawska, Skłodowskiej, Leśna (sięgacz do nr 8E), Legionowa (sięgacz do nr 42A÷42I i 44, 44A), Pogodna (od nr 5 do nr 7), Wilgi (sięgacz od ul. Pogodnej).

Kanalizacja ciśnieniowa wraz z pompowniami przydomowymi na nieruchomościach prywatnych w ulicach: Lisa Kuli (sięgacz od nr 103G), Wojskiego nr 1G/1 i 1G/2, Obrońców 8, Zygmuntońskiej 8, Zygmuntońskiej 11, Zagłoby 23, Fabrycznej 93F, 93H, 95A (sięgacz), Moniuszki 4, Pogodnej 3B, Piotra Skargi 37, Piłsudskiego 107÷107C, Pogodna 7B, 7C, 7D (sięgacz od ul. Pogodnej), Mickiewicza (sięgacz do nr 14B) i Żółkiewskiego 1.

Na co pójdą nasze wspólne pieniądze

Przygotowaliśmy projekt budżetu na przyszły rok. Najwięcej pieniędzy, prawie 100 mln zł, wydamy na edukację dzieci

W połowie listopada każdy samorząd kończy przygotowywać budżet na kolejny rok. To – najkrócej mówiąc – plan dochodów i wydatków, czyli odpowiedź na pytanie „na co idą nasze pieniądze?”. W tym roku przygotowanie budżetu było wyjątkowo trudnym zadaniem. Powodem były skutki pandemii koronawirusa, obserwowane praktycznie w każdej gminie. Widać je już było w tym roku – zmniejszały się wpływy do budżetu (związane ze spadkiem dochodów z PIT), zwiększały się natomiast wydatki bieżące (związane m.in. z zapobieganiem COVID19).

– Przygotowaliśmy rozsądny plan na nieprzewidywalny 2021 r. Taki, w którym zapewniamy bieżące funkcjonowanie miasta (m.in. w zakresie przedszkoli i szkół) oraz znajdujemy pieniądze na inwestycje, w tym drogi – mówi Jacek Orych, burmistrz Marek.

Największą pozycją w budżecie są wydatki na edukację. Jesteśmy młodym miastem. We wrześniu opieką przedszkolną objęliśmy 2,5 tys. najmłodszych, zaś do szkół poszło prawie 3,9 tys. dzieci. Na edukację planujemy wydać w przyszłym roku 99 mln zł. Część

tych pieniędzy pokryje państwo. Wielkość subwencji oświatowej to 36,6 mln zł (niestety, nie pokryje to nawet wydatków na pensje). Resztę, czyli ponad 62 mln zł, musimy pokryć z własnych źródeł. Nie jesteśmy tu wyjątkiem. Inne samorządy też dopłacają do edukacji np. w przyszłym roku Poznań dołoży na ten cel 551 mln zł.

– Gdyby państwo pokrywało w pełni koszty nauki, nie mielibyśmy w przyszłym roku deficytu (planowanego 12 mln zł), za to 50 mln zł ekstra moglibyśmy wydać na inwestycje – dodaje Dariusz Pietrucha, zastępca burmistrza Marek.

Drugą pozycją wydatkową w budżecie jest pomoc rodzinom i osobom ubogim (społeczna).

– Przewidujemy, że będzie to kwota ponad 68 mln zł. Większość, bo ponad 57 mln zł, stanowi świadczenie 500+, które trafia do rodziców i opiekunów dzieci z naszego miasta – mówi Beata Orczyk, skarbnik Marek.

Na trzecim miejscu, pod względem wydatków, znajduje się dział „transport i łączność” (niemal

27,8 mln zł). To tu są wpisane m.in. inwestycje drogowe, o których pisaliśmy na stronach 2-3. Tu też są wydatki związane z pokryciem kosztów funkcjonowania komunikacji miejskiej w Markach. Utrzymanie pierwszej strefy komunikacyjnej w naszym mieście (czyli biletów na poziomie Warszawy) to koszt 5,1 mln zł.

– Na czwartym miejscu wśród wydatków budżetowych jest ochrona środowiska. Na ten cel przeznaczymy ponad 23 mln zł. Istotnym punktem jest tutaj temat wywozu i zagospodarowania śmieci. Szacujemy, że przyszłoroczny koszt wyniesie 15,6 mln zł – dodaje Grzegorz Kasprowicz, zastępca burmistrza Marek.

Nad projektem budżetu pochyla się teraz radni. – Projekt budżetu tworzyliśmy w czasie dużej niepewności, związanej z skutkami epidemii. Z jednej strony podeszliśmy do tego tematu z dużą ostrożnością. Z drugiej – wiemy, że nadal potrzebujemy inwestycji. Dziękuję skarbnik Beacie Orczyk za umiejętne pogodzenie tych dwóch celów – dodaje Jacek Orych.

PODSTAWOWE LICZBY BUDŻETOWE (w mln zł)

241,85 mln zł

Takie planujemy dochody w przyszłym roku

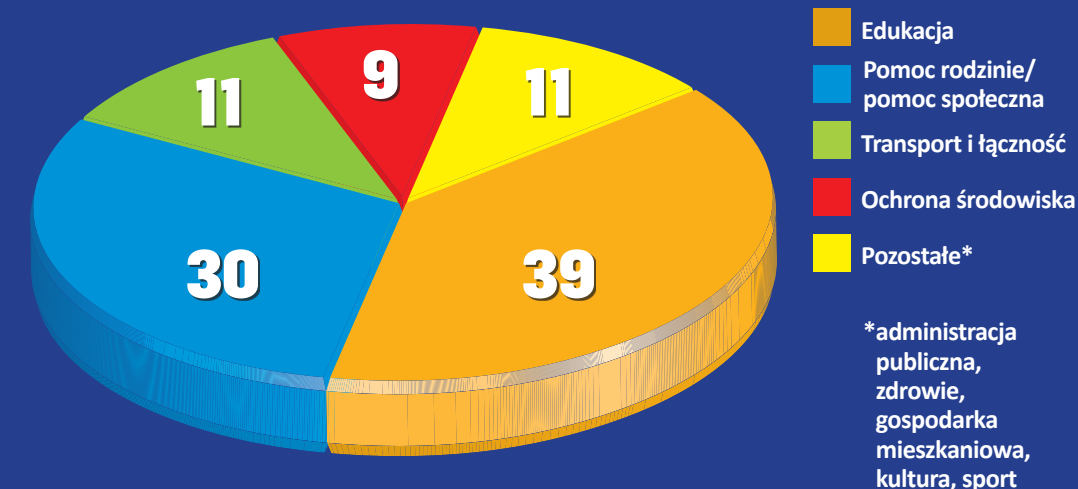
253,96 mln zł

Tyle wyniosą nasze wydatki bieżące i majątkowe

29,8 mln zł

Taka będzie wartość naszych przyszłorocznych inwestycji

JAK BĘDZIEMY WYDAWAĆ PIENIĄDZE (podział w proc.)

*administracja publiczna, zdrowie, gospodarka mieszkaniowa, kultura, sport

POMAGAMY, GDY MOŻNA. EGZEKWUJEMY, GDY TRZEBA

Oferujemy wsparcie tym podatnikom, którzy wpadli w kłopoty. I ściągamy zaległości od tych, którzy są „zapominalscy”.

Zdajemy sobie sprawę, że z powodu koronawirusa i jego konsekwencji niektórzy z Państwa mogą paść w nieoczekiwane kłopoty finansowe. Marzymy, by nie spotkało to żadnego z naszych mieszkańców. Rzeczywistość bywa niestety bolesna. Te osoby lub firmy z Marek, które rzeczywiście znalazły się w tarapatach, mogą starać się o nasze wsparcie w zakresie podatków i opłat lokalnych. Takie możliwości dają przepisy Ordynacji podatkowej.

Dotyczą one podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego oraz podatku od środków transportu. Podatnik może wnioskować o:

- odroczenie terminu płatności podatku lub rozłożenie zapłaty podatku na raty;
  - odroczenie lub rozłożenie na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę;
  - umorzenie w całości lub w części zaległości podatkowej, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej.
- Każdy przypadek jest rozpatrywany indywidualnie – zaznacza Beata Orczyk, skarbnik Marek. Jest też druga strona medalu. Niestety, są wśród nas tacy mieszkańcy i przedsiębiorcy, którzy bez

względem na sytuację ekonomiczną kraju (czy jest COVID, czy go nie ma) unikają regulowania podatków i opłat. Nie może być jednak tak, by uczciwi podatnicy regulowali zobowiązania, a nieuczciwi „jechali na gapę”. Dlatego w październiku urząd miasta wysłał do dłużników upomnienia z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, a w listopadzie za zaległości w podatku od nieruchomości, rolnym i leśnym. Prosimy o ich jak najszybsze uregulowanie. Uprzedzamy – będziemy konsekwentni w egzekwowaniu należności. – Musimy być fair wobec tych, którzy terminowo regulują podatki – kwituje Beata Orczyk.

Ruszył Marecki e-Jarmark Świąteczny

Nie poddaliśmy się koronawirusowi. Nasz doroczny lokalny jarmark tym razem odbywa się w internetowej formie.

Od kilku lat regularnie w grudniu spotykaliśmy się na Mareckim Jarmarku Świątecznym. Atrakcją było co niemiara, a jedną z nich możliwość kupna świątecznego asortymentu przygotowanego przez lokalnych artystów, rzemieślników i firmy. Z wiadomych powodów w tym roku tradycyjnego jarmarku niestety być nie może. Do czasu wygaszenia pandemii wielu z nas, mieszkańców, stara się ograniczać bezpośrednie kontakty.

– Nie zamierzaliśmy jednak w ogóle odłożyć idei jarmarku do czasu pokonania COVID-19. Z inspiracji radnego Marcina Brzezińskiego w listopadzie uruchomiliśmy jego internetową wersję, którą możecie Państwo obserwować na specjalnie stworzonym profilu w serwisie Facebook – mówi Jacek Orych, burmistrz naszego miasta.

Pod adresem <https://tiny.pl/78xdg> można obejrzeć m.in. piękne wyroby rękodzielnicze i unikatowe ozdoby świąteczne. Dzięki naszej stronie można skontaktować się bezpośrednio z ich twórcami.

– Stworzyliśmy w ten sposób platformę kontaktu między naszymi mieszkańcami oraz twórcami. Mamy nadzieję, że w dobie ograniczeń w handlu i codziennym życiu to dobre miejsce spotkań tych, którzy przygotowują ofertę świąteczną, oraz tych, którzy chcą z niej skorzystać np. dekorując mieszkania – mówi Katarzyna Pisarska z Wydziału Promocji, Spraw Społecznych i Zdrowia Urzędu Miasta Marki.

Marecki e-Jarmark świąteczny ruszył 1 grudnia i potrwa do 31 grudnia. Wystawcy mogą zgłaszać się aż do 21 grudnia tego roku. Uczestnictwo w e-Jarmarku jest oczywiście bezpłatne – nie pobieramy żadnych opłat od uczestników. Od twórców i firm wymagamy jedynie akceptacji regulaminu oraz prawidłowego wypełnienia formularza zgłoszeniowego. Więcej informacji na temat e-Jarmarku można uzyskać pod numerem (22) 781 10 03 wew. 900, 205 i 206.

Vademecum seniora

Powstanie bezpłatny marecki informator dla osób 65+.

Szukasz numeru telefonu do urzędu, biblioteki czy sanepidu? Dla osób, które mają nowoczesne telefony z dostępem do internetu, to nie problem. Kilka kliknięć i dane błyskawicznie się wyświetlą. A jak radzą sobie seniorzy, którzy nie mają telefonów z internetem? I to teraz, gdy mają tak wiele ograniczeń ze względu na pandemię?

Pomysł na rozwiązanie tego problemu narodził się wśród członków Mareckiej Rady Seniorów, a wcielaniem go w życie zajmie się Fundacja Zielone Pojęcie. W ramach małego grantu od samorządu opracuje, wydrukuje i przekaże mareckim seniorom „Informator dla Seniora”.

W przewodniku znajdą się najważniejsze dane teleadresowe instytucji świadczących opiekę zdrowotną i socjalną m.in.: przychodni, Ośrodka Pomocy Społecznej oraz

telefony alarmowe. Zawarte będą także informacje dotyczące jednostek miejskich: Urzędu Miasta Marki, Wodociągu Mareckiego, biblioteki miejskiej czy też Mareckiego Ośrodka Kultury. Nie zabraknie wiadomości o mareckich środowiskach seniorskich oraz możliwościach spędzania czasu wolnego w naszym mieście. Znajdzie się też garść praktycznych porad jak reagować w sytuacji zagrożenia, jak zachować bezpieczeństwo w okresie pandemii oraz gdzie szukać pomocy i wsparcia w przypadku, gdy jest się na kwarantannie/w izolacji.

– Mamy nadzieję, iż informator spotka się z dużym zainteresowaniem mareckich seniorów i ułatwi im dostęp do potrzebnych informacji – mówi Maria Borysewicz, przewodnicząca Mareckiej Rady Seniorów.

Informator zostanie wydrukowany na przełomie tego i przyszłego roku i będzie dystrybuowany bezpłatnie. Projekt jest finansowany przez Miasto Marki.

Wielkiej Orkiestry „Finał z głową”

Jak przeprowadzić doroczną kwestę w czasie pandemii? Marecki sztab WOŚP ma na to patent!

10 stycznia 2021 r. Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy zagra także w Markach. Będzie to „Finał z Głową”. Ta ostatnia nazwa ma podwójne znaczenie. Po pierwsze, darczyńcy mogą wspomóc laryngologię, otolaryngologię i diagnostykę głowy. Po drugie, trzeba było solidnie pogłównkować, jak z uwagi na koronawirusa przeprowadzić marecki (i nie tylko) finał. Odbędzie się on w nowej formule. Z powodów epidemiologicznych tradycyjnie nie spotkamy się w Szkole Podstawowej nr 4. Będzie natomiast niespodzianka, jakiej jeszcze nie było – transmisja ze studio WOŚP Marki. Podczas niej zobaczymy Państwo koncert z udziałem lokalnych artystów, występy dzieci z mareckich szkół, spotkania kulinarne i wiele innych ciekawostek. Wszystko odbędzie się w sposób bezpieczny i dostosowany

do wymogów sanitarnych. Między występami będzie czas na licytację i sprzedaż zebranych gadżetów. Wpłaty można będzie dokonywać przez eSkarby, które będą zakładane przez wolontariuszy.

– Ten rok jest wyjątkowy, ale organizatorzy nie poddają się przeciwnościom, bo Marki zawsze dawały

radę. W ubiegłym roku dzięki wielkim sercom mieszkańców zebraliśmy 230 000 zł, ustanawiając lokalny rekord. Wierzymy, że będzie wspaniale! Bo kto, jak nie my? – podkreśla Maria Krzyżanowska, szefowa mareckiego Sztabu WOŚP.

Zanim 10 stycznia rozpocznie się transmisja mareckiego finału, ruszy

doroczna kwesta. Pierwsze działania zostały przez organizatorów zaplanowane już na 15 grudnia 2020 r. Wtedy skarby zostaną wystawione na terenie Marek w zaprzyjaźnionych firmach i sklepach. W tych miejscach będzie można wspierać zbiórkę, aż do dnia finału.

– Sztab WOŚP Marki zaprasza do współpracy wszystkich chętnych przedsiębiorców – dodaje Maria Krzyżanowska.

Sercem każdego finału są oczywiście wolontariusze – w tej kwestii nic się nie zmienia. Zgłoszenia do rekrutacji można już składać w naszych szkołach. Jeżeli nie chodzisz lub nie chodziłeś do mareckiej placówki oświatowej, napisz na wolontariatmarki@wp.pl.

– Bądźmy razem podczas 29 Finału z Głową, pobijmy kolejny rekord – zachęca Maria Krzyżanowska.

Organizatorzy zapraszają do śledzenia poczynąń sztabu na facebooku – @WOSPSztabMarki

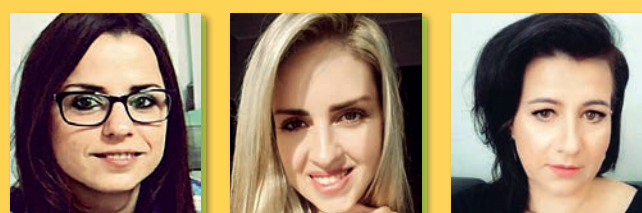
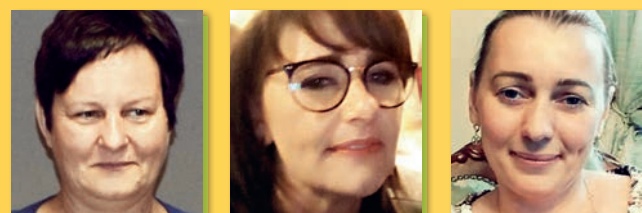

Dobre połączenie. Oto zespół Ośrodka Pomocy Społecznej w Markach – mieszanka młodości i doświadczenia w pomaganiu.

Jubileusz bez świętowania

Dokładnie 30 lat temu radni powołali do życia Ośrodek Pomocy Społecznej w Markach. O tym jak jest potrzebny, niech świadczy fakt, że przez trzy dekady udzielił wsparcia 28 tys. osób. Nie czas jednak na świętowanie...

Są takie zawody, bez których współczesny świat nie mógłby istnieć. Cichych bohaterów ujrzymy m.in. w samorządowych służbach społecznych, które pomagają przetrwać pandemię najsłabszym i najuboższym. Mowa o pracownikach ośrodka pomocy społecznej, którzy – jak wielu z nas – codziennie mierzą się z ryzykiem zakażenia COVID-19. Wiedzą, że bez ich pomocy część z naszych mieszkańców mogłaby sobie po prostu nie poradzić. Chociaż przepisy i obostrzenia sanitarne pozwalają na świadczenie pomocy bez osobistego kontaktu np. przez telefon, to w takiej formule nie można potraktować każdej sprawy.

– Nie wyobrażam sobie prowadzić działań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez telefon. Te sprawy są tak specyficzne i delikatne, że nasza obecność jest po prostu konieczna – uważa Elżbieta Błońska, zastępcza dyrektora Ośrodka Pomocy Społecznej w Markach.

– Oczywiście żyjemy w strachu i niepewności. Nikt nie wie, co przyniesie następny dzień. To, co kiedyś było oczywistością jak np. zwykła rozmowa, teraz jest „produktem” deficytowym zwłaszcza dla osób przebywających na kwarantannie. Cieszę się jednak, że nadal mogę nieść pomoc, utrzymując kontakt z drugim, potrzebującym wsparcia człowiekiem – dodaje Katarzyna Pałuch, pracownik socjalny i koordynator zespołu ds. interwencji i przeciwdziałania przemocy.

4 grudnia tego roku OPS kończy 30 lat. Zaczynał działalność zaledwie z dwoma pracownikami. Z każdym rokiem zadań jednak przybywało: dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne, ściąganie należności z dłużników alimentacyjnych, obsługa programu 500+. W 2020 r. liczba jego świadczeniobiorców przekroczyła 8 tys. osób, a wartość udzielonej pomocy (łącznie z programem 500+) sięgnie 67 mln zł. Jeszcze większe wrażenie robi liczbo-

we podsumowanie 30-lecia. W tym czasie OPS udzielił pomocy 28 tys. mieszkańców za łączną kwotę 282 mln zł.

– Na przestrzeni ponad 30 lat wzrastała liczba spraw, które prowadziliśmy, ich gatunkowy ciężar i stopień trudności – podkreśla Magdalena Rogalska-Kusarek, dyrektor OPS.

To nie jest jednak dobry czas na świętowanie jubileuszu. Oprócz zwykłych obowiązków w tym roku doszła OPS kwestia pomocy dla osób w izolacji i na kwarantannie. W listopadzie ich liczba w naszym mieście przekroczyła tysiąc! Nie było więc też tradycyjnego spotkania 35-osobowego zespołu z okazji Dnia Pracownika Socjalnego, przypadającego na 21 listopada.

Magdalena Rogalska-Kusarek wierzy, że pandemia nie odbierze pracownikom sensu pracy. Słuchając pracowników OPS, chyba nie ma się czego obawiać...

– Lubię myśleć o pracy socjalnej jako o zawodzie, który pomaga ludziom zachować godność. I tym kieruję się na co dzień, w każdym kontakcie z osobą, która potrzebuje mojej uwagi, rady lub pomocy. Lubię też myśleć, że dzięki temu co robię świat staje się odrobinę lepszy, że mam na to wpływ – mówi Anna Staszewska, pracownik socjalny z wieloletnim stażem.

Czego życzyłaby sobie Pani Anna na ten trudny czas?

– Żeby być dostatecznie szczerą i nie bać się okazywać uczuć. Żeby być uważną, żeby nie zależeć z dawaniem „dobrych rad”, tylko wysłuchać i wspólnie poszukać rozwiązań. Żeby nie oceniać, nie szufladkować, akceptować to, jaki ludzie mają na siebie pomysły. I żeby nie popadać w rutynę oraz, mimo trudu, pielęgnować w sobie tę wrażliwość na innych ludzi. I mieć odwagę towarzyszyć ludziom w ich życiowych dramatach – opowiada Anna Staszewska.

28 tys.

Tyłu osobom udzielił wsparcia finansowego Ośrodek Pomocy Społecznej

282 mln zł

Taka była łączna wartość wsparcia (wliczając w tę kwotę programu 500+)

CZYM SIĘ ZAJMUJE OŚRODEK POMOCY SPOŁECZNEJ

- obsługa programu 500+ oraz świadczeń rodzinnych i opiekuńczych,
- pomoc dla osób znajdujących się w izolacji i na kwarantannie,
- pomoc prawną i psychologiczną dla osób znajdujących się w tarapatkach,
- leczenie traum i psychoterapia,
- profilaktyka uzależnień,
- pomoc dla osób z niepełnosprawnościami,
- pomoc dla seniorów,
- pomoc dla osób opuszczających zakłady karne i bezdomnych,
- przeciwdziałanie przemocy w rodzinie,
- doradztwo zawodowe i poradnictwo socjalne,
- mediacje w kryzysach okolorozwodowych.

DZIĘKUJĘ ZA OGROMNY WYSIŁEK

➤ *Lew Tołstoj napisał, że „w życiu istnieje tylko jeden sposób na to, aby być szczęśliwym: żyć dla innych”. Jestem pewien, że choć jest to twardy kawałek chleba, pracownicy OPS mają satysfakcję z tego, że podali pomocną dłoń wielu mieszkańcom naszego miasta. Składam im ogromne podziękowania – zarówno za trud, który podejmowali przez trzy ostatnie dekady, jak i ostatni wysiłek, który ponosili w związku z pandemią koronawirusa. Tylko w tym roku pomogli tysiącom osób, znajdującym się na kwarantannie i w izolacji oraz seniorom, którzy zostali poproszeni o pozostanie w domu w tym niebezpiecznym czasie. Jeszcze raz dziękuję i życzę, aby praca OPS przynosiła owoce w kolejnych 30. latach.*

Jacek Orych, burmistrz Marek

Czwartoligowy debiut w cieniu koronawirusa

Cztery zwycięstwa, cztery remisy i siedem porażek – tak w telegraficznym skrócie wyglądają wyniki Marcovii po rundzie jesiennej. Byłoby pewnie lepiej, gdy nie COVID-19.

W tym roku Marcovia Marki awansowała do IV ligi. Tegoroczne zmagania ligowe zakończyła okazałym zwycięstwem nad Okęciem Warszawa. Spotkanie zakończyło się wygraną naszych zawodników 5:0. Czas więc na pierwsze podsumowanie. Podopieczni Konrada Kucharczyka mają za sobą 15 spotkań (dwa z nich rozegrane awansem z rundy wiosennej). Nasz zespół zgromadził 16 punktów, które dają mu obecnie 10 miejsce w tabeli (na 14 zespołów). Na zdobycz punktów złożyły się cztery zwycięstwa i cztery remisy. Potrafiłszy urwać punkty m.in. wiceliderowi tabeli – Victorii Sulejówek, remisując z tym zespołem 1:1. W sumie strzeliliśmy do tej pory 23 gole. Najlepszym strzelcem jest Patryk Czajka, który wpisywał się na listę strzelców aż dziewięć razy. To imponujący wynik – wszak to pierwsze kroki tego zawodnika w czwartej lidze.

Niestety, nasi zawodnicy aż siedmiokrotnie schodzili z murawy bez punktów. Na pewno Marcovię jako zespół stać na zdecydowanie więcej. Jednak w związku z pandemią nie zawsze byliśmy zależni tylko od siebie. Już po pierwszej kolejce zostaliśmy wybici z rytmu, gdy cały zespół znalazł się na przymusowej kwarantannie po otrzymaniu pozytywnego wyniku testu

110% ambicji. Piłkarze Marcovii zawsze zostawiają serce na boisku.

na obecność koronawirusa u jednego z zawodników MKS Piaseczno. Przekładane mecze i późniejsza gra co trzy dni z pewnością nie pomagały.

Podobnie było pod koniec rundy. Decyzją Mazowieckiego Związku Piłki Nożnej czwartoligowcy musieli rozegrać jesienią dwie kolejki zaplanowane wiosną. Zanim jednak doszło do rewanżowych spotkań z MKS Piaseczno i Okęciem Warszawa, szatnia Marcovii została przetrzebiona przez COVID-19, grypę oraz przeziębienia. Z tego względu próbowano przełożyć mecz w Piaseczno. Niestety, rywale nie zgodzili się na prośbę naszego klubu. Ostatecznie trener Konrad Kucharczyk musiał poradzić sobie bez m.in. Dawida Dudy, Marcina Rojka, Bartłomieja Gołasiewicza, Patryka Li-

szewskiego, Łukasza Bestrego, Jakuba Skowrona, Krystiana Jeziora, Kacpra Piekarsza i Pawła Basiuka. W dniu meczu ze składu z powodu gorączki wypadł również powracający do treningów Radosław Mędrzycki. Nasi piłkarze zostawili mnóstwo serca na boisku w Piaseczno i grając z drużyną aspirującą do awansu ulegli 2:5.

Na szczęście ten „dziwny” piłkarski rok mamy już za sobą. Teraz przed Marcovią okres treningów, po których nastąpi zasłużony odpoczynek. W styczniu rozpoczyna się przygotowania do rundy rewanżowej. Na pewno zimą trener Konrad Kucharczyk będzie chciał wzmocnić skład drużyny, która wiosną będzie musiała walczyć o utrzymanie w IV lidze.

Marcin Boczoń

MCER nie daje się COVID-19

Listopad upłynął pod znakiem wyprzedzania reżimu sanitarnego. Wydarzenia kulturalne zostały przeniesione na 2021 r., zamknęliśmy też tymczasowo pływalnię. Ale nasz obiekt przez cały czas jest otwarty!

Skupiamy się głównie na wydarzeniach sportowych. Mimo licznych obostrzeń w hali sportowej MCER odbył się jubileuszowy trzydniowy XX Turniej Mazovia Junior Cup 2020 w badmintonie. Wzięło w nim udział ponad 220 zawodników i zawodniczek. Specjalnie dla nich hala MCER zamieniła się w 9 profesjonalnych, mobilnych kortów do badmintonu. Turniej odbył w reżimie sanitarnym, bez udziału publiczności.

W połowie listopada zakończyła się runda jesienna rozgrywek piłkarskich. Aż pięć klubów seniorskich rozgrywało mecze na boisku MCER w roli gospodarza. Tutaj również wkrótce rozpoczyna się przygotowania zawodników do rundy wiosennej. Wciąż trwają treningi, a także organizowane są turnieje ligowe piłki ręcznej w czterech kategoriach wiekowych oraz turnieje dziecięce i młodzieżowe piłki nożnej. Dorosli nadal mają możliwość skorzystania z dodatkowych zajęć sportowych w MCER (np. cross fit lub zorganizowanych treningów z Markowymi Biegaczami na bieżni).

Mamy nadzieję, że już niebawem będziemy mogli rozpocząć także nowy sezon kulturalny na scenie MCER. W planach na nowy rok jest wiele ciekawych koncertów i spektakli.

Przygotowaliśmy również kilka niespodzianek związanych z naszymi urodzinami, które przypadły na koniec listopada. Na korytarzach zawisła galeria ze zdjęciami, które przedstawiają najciekawsze wydarzenia z życia MCER w minionym roku. Zapraszamy również do wzięcia udziału w dwóch konkursach: urodzinowym oraz świątecznym dla dzieci i dorosłych. Konkurs urodzinowy „MCER waszymi oczami” dla kreatywnych twórców, tych małych i dużych, rozpoczęliśmy 26 listopada. Natomiast konkurs ze świątecznym akcentem potrwa od 14 do 20 grudnia. Śledźcie nasz profil na Facebooku @MCERMarki. Emocje gwarantowane!

Regulaminy, zgłoszenia i więcej szczegółów na temat konkursów na stronie www.mcer.pl

Marecki Ośrodek Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego

Zapraszamy do odwiedzania naszych stron internetowych www.mokmarki.pl, www.wirtualnymok.pl oraz profilu na FB www.facebook.com/mokmarki

ZAPRASZAMY
NA KONCERT Z UDZIAŁEM
WSPANIAŁYCH ARTYSTÓW

Noworoczne arie

W wieczór święta Trzech Króli proponujemy piękne arie i duety operowe oraz operetkowe. W programie koncertu znajdują się utwory Giuseppe Verdiego, Johanna Straussa, Franza Lehára i Imre Kalmana. Na naszej scenie wystąpią:

ANNA LUBAŃSKA – MEZZOSOPRAN

Solistka Teatru Wielkiego – Opery Narodowej. Ukończyła z wyróżnieniem Akademię Muzyczną im. Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie Krystyny Szostek-Radkowej. Jest laureatką Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Ady Sari w Nowym Sączu, a także konkursów w Paryżu i Brukseli (Konkurs Królowej Elżbiety). Występowała m.in. na scenie Moskiewskiego Teatru Bolszoi, na Festiwalu Afrodyty na Cyprze oraz na Festiwalu Operowym w Wiesbaden. Podczas koncertowych podróży odwiedziła Japonię, Niemcy, Wielką Brytanię, Belgię, Francję, Rosję, Monako, Hongkong i Chiny.

ADAM ZDUNIKOWSKI – TENOR

Absolwent Uniwersytetu Muzycznego Fryderyka Chopina w Warszawie w klasie śpiewu doc. Romana Węgrzyna. Debiutował w 1990 roku partią Clema w „Małym kominarczyku” Benjamina Brittena w Teatrze Wielkim - Operze Narodowej, gdzie do dziś jest solistą. W repertuarze ma blisko 70 partii operowych. Finalista Konkursu Sztuki Wokalnej im. Ady Sari w Nowym Sączu, laureat Międzynarodowego Konkursu Wokalnego im. Stanisława Moniuszki w Warszawie i Międzynarodowego Konkursu Operowego „Belvedere” w Wiedniu.

Solistom akompaniować będzie Ewa Pelwecka

Koncert odbędzie się w sali widowiskowej MOK-u 6 stycznia o godz. 18.00. Obowiązują bezpłatne wejściówki, które będą dostępne w sekretariacie i na stronie www.mokmarki.pl od 10 grudnia. W przypadku niesprzyjających okoliczności związanych z pandemią planujemy transmisję koncertu online.

AKADEMIA DYZIA MARZYCIELA

Takiego projektu dla dzieci w naszym mieście prawdopodobnie jeszcze nie było!

„Dyzio Marzyciel” to konkurs recytatorski dla mareckich przedszkolaków. Odbyły się jego dwie edycje, podczas których uczestnicy spotkali się z Zosią Samosią (Antonina Van Dessel), Panem Hilarym (Jarosław Jażdżik), a Dyzio Marzyciel (Paweł Pniewski) dodawał małym artystom otuchy na scenie.

W 2021 r. rozszerzamy formułę i zapraszamy do udziału w Akademii Dyzia Marzyciela. Projekt składa się z trzech części: warsztatów, konkursów i Wielkiego Finału. Planujemy pięć konkursów: wokalo-instrumentalny, taneczny, plastyczny, recytatorski oraz na ekologiczny projekt kostiumu. Do udziału w konkursach dzieci będą się przygotowywać

podczas warsztatów. Zorganizujemy je we współpracy z mareckimi przedsiębiorcami, ale będą też sesje otwarte dla wszystkich zainteresowanych. Szczególnie polecamy udział w artystycznym happeningu, podczas którego wolno będzie chłapać i rozlewać farby. W ten sposób powstanie spontaniczny, wielkoformatowy obraz. Dzieci poznają też nowoczesne techniki: kolaż, dekolaż i afiszizm, czyli użycie starych plakatów jako materiału artystycznego. Wielki Finał będzie przeglądem dokonań dzieci, zobaczymy ekologiczny pokaz mody, usłyszymy wiersze i piosenki w wykonaniu laureatów, a wszystkie prace plastyczne zaprezentujemy na wystawie i w specjalnie wydany katalog.

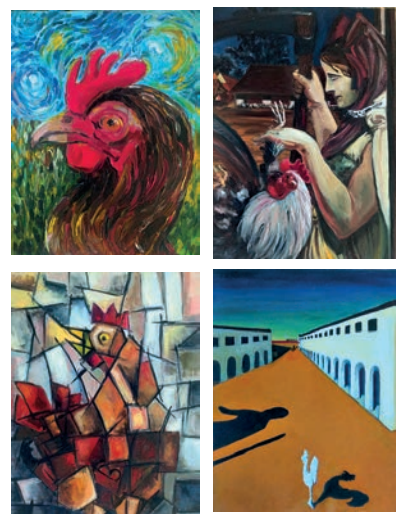
Projekt rozpoczniemy w lutym 2021 roku. Zapisy do udziału w sesjach warsztatowych przyjmuje Ola Sarnowska, autorka i koordynatorka projektu (tel. 22 781 14 06, o.sarnowska@mokmarki.pl). Obserwujcie naszą stronę www.mokmarki.pl oraz FB. Niedługo ujawnimy więcej szczegółów!

OZDOBNY DRÓB!

Zapraszamy na wystawę i happening „action painting” w stylu amerykańskiego malarza Jacksona Pollocka.

W Galerii Mareckiego Ośrodka Kultury im. Tadeusza Łużyńskiego zaprezentujemy wystawę prac powstałych przy okazji projektu „Kurczak na ostro w różnych stylach malarskich” – dwadzieścia obrazów w różnych formatach, stylach i technikach. Każdy z obrazów przedstawia ten sam motyw – kurczaka i został namalowany przez artystkę malarzkę Luizę Wojciechowską-Konopkę, z zachowaniem metody artystycznej odpowiedniej dla danej epoki lub mistrza. Ekspozycja w MOK będzie rozszerzona o nowe dzieła: melancholijnego kurczaka Mikołaja K. Ciurlionisa oraz kurczaka powstałego w wyniku happeningu „action painting” (rozpryskiwanie farby na płótno) w stylu amerykańskiego malarza Jacksona Pollocka. Happening zaplanowany został w nowoczesnej realno-wirtualnej formule adekwatnej do dzisiejszych czasów i odbędzie się podczas wernisazu wystawy. Ponadto zaprezentujemy filmy dokumentujące

powstanie każdego obrazu z informacjami na temat twórczości danego malarza lub ducha epoki wraz z wyczerpującym, edukacyjnym komentarzem. Wernisaz wystawy wraz z happeningiem „action painting” odbędzie się w lutym 2021 r.

Na zwiedzanie wystawy i spotkania z autorką zapraszamy też grupy zorganizowane z mareckich szkół.

Po zniżkę z Marecką Kartą Mieszkańca

Sklepy, warsztaty, salony, firmy budowlane – oto lista firm i instytucji, które po okazaniu naszej karty udziela Państwu upustów.

We wrześniu minęły dwa lata od narodzin Mareckiej Karty Mieszkańca (MKM). Nosi ją już w portfelu 8 tys. mieszkańców. Na realizację czeka 700 wniosków. Wydanie karty uprawniającej do zniżek jest bezpłatne. Żeby ją jednak dostać, trzeba rozliczać PIT wskazując nasze miasto jako miejsce zamieszkania.

– Premiujemy w ten sposób osoby, których podatki pracują lokalnie. Dzięki temu, że rozliczają się w Urzędzie

Skarbowym w Wołominie, możemy realizować inwestycje m.in. drogi i finansować edukację młodego pokolenia – mówi Anna Marchlik, sekretarz Miasta Marki.

Mieszkańcy zyskują prawo do zniżek, których udzielają partnerzy programu. To już 62 firmy i instytucje, przede wszystkim z terenu naszego miasta. – Zależy nam, by jednocześnie promować lokalnych przedsiębiorców. Jeśli można coś kupić lub załatwić w Markach i jeszcze uzyskać zniżkę, to po co jeździć w tych sprawach do sąsiednich miast? – retorycznie pyta Paweł Pniewski, przewodniczący Rady Miasta.

Dzięki karcie można mniej zapłacić m.in. w sklepach, warsztatach samocho-

dowych czy gabinetach kosmetycznych (lista poniżej). Taniej będzie można też korzystać z pływalni MCER po zakończeniu epidemii.

– Niezależnie, czy zarządzasz korporacją, czy małym rodzinnym biznesem, możesz stać się partnerem programu MKM. Naszą współpracę opieramy na zasadach dobrowolności i partnerstwa. Przedsiębiorco! Wystarczy, że zapewnisz naszym mieszkańcom zniżki lub preferencyjny dostęp do swoich towarów lub usług – zachęca Ada Gajek z Wydziału Promocji, Spraw Społecznych i Zdrowia.

Więcej na temat karty na stronie karta.marki.pl

JAK ZAŁOŻYĆ KARTĘ

➤ Co zrobić, by uzyskać Marecką Kartę Mieszkańca? Pierwszym krokiem jest złożenie wniosku. Najlepiej zrobić to przez stronę karta.marki.pl. Następnie – w okresie pandemii – należy umówić się na odbiór karty w Urzędzie Miasta lub Centrum Aktywności Fabryczna 3. Na miejscu robimy zdjęcie do karty. Prosimy oczywiście o przyniesienie pierwszej strony aktualnego rozliczenia rocznego PIT. To na niej powinien być zaznaczony nasz marecki adres. Karta będzie przedłużana co rok.

LISTA PARTNERÓW MARECKIEJ KARTY MIESZKAŃCA

Lp Nazwa firmy i zniżki (w proc.)

- Księgarnia ZIK** 10% na książki, 10% gry i zabawki
- Husze Marki** (karma dla psów i kotów) 5% na produkty Husze
- Hurtownia Opakowań Anna Gumowska** 10% na opakowania
- Elpat** (księgarnia) 5% na całą ofertę
- Oskar** (dostawca odzieży) 5% na cały asortyment
- Activnet Krzysztof Bychowski** 3% na projekt i realizację firmowej strony internetowej
- Biuro Podróży Era Wakacji** 10% na parkingi przy lotnisku, 10% na przewodniki turystyczne
- SushiSam** (artykuły do sushi) 4% na cały asortyment przy płatności gotówką
- Em-Ka Event** 10% na animacje weselne oraz animacje podczas imprez rodzinnych, 10% na organizację urodzin
- TCD Joanna Piotrowska** 15% zniżki na kino plenerowe, 10% na wypożyczenie leżaków
- LionHeart** (m.in. szkoła językowa) 5% dla każdego ucznia
- e-mama** (sklep internetowy) 5% zniżki na całą ofertę w cenach nieobjętych innymi promocjami
- Profesjonalny Gabinet Kosmetyki** 5% na wszystkie usługi z cennika
- WWL Badminton Club** 5% na opłatę członkowską za 1 rok
- Motohurt Robert Szczypiorski** 10% na usługi serwisowe, 10% na wymianę opon
- Nasz Sukces** 5% na plisy, 3% na moskitiery
- Gravitan** (siłownia) 15% na karnet open, 10% na zabiegi w klinice beauty
- Marecki Ośrodek Kultury** 5% na wybrane zajęcia
- Jaskinia Solna Eden** 5% zniżki na pierwsze wejście jednorazowe lub pierwszy karnet, 10% zniżki na na każdy kolejny karnet wejść oraz na seanse grupowe
- Jewels Co.** (sklep z odzieżą) 20% na cały asortyment
- Etykat** (producent materiałów graficznych) 5% zniżki na zamówienie powyżej 100 zł netto, 7% zniżki na zamówienie powyżej 1000 zł netto
- Latola** (sklep internetowy) 5% zniżki na karmy dla zwierząt i kosmetyki w Pet Moda za zakupy za min. 50 zł 5% zniżki na cały asortyment w Hulajnogi Latola
- Es Gabinet Kosmetyczny Edyta Sawicka** 20% zniżki na zabiegi kosmetyczne, 10% zniżki na stylizację paznokci
- Dietlifestyle Catering Dietetyczny** 10% od cen podstawowych na zestaw cateringowy
- Ewa Bednarz Photography** 5% na sesje i reportaże fotograficzne
- Blask Myjnia i Detailing** 10% na usługi myjni, 10% na usługi wulkanizacji
- Vesmot** (sklep motoryzacyjny) 4% na cały asortyment przy płatności gotówką
- Aparat w Ruchu** 15% zniżki na sesje zdjęciowe, 10% zniżki na reportaże ze ślubu, chrztu, komunii
- Vip-Trans Paweł Dobrowolski** 10% na usługi taxi
- DronePosition** (fotografia, film) 10% na całą ofertę
- Bądz Eko** (sklep kosmetyczny) 10% na szampony i odżywki
- Almatex** 5% zniżki na okna, drzwi, witryny 6% zniżki na fasady, ogrody zimowe
- MT Group** 5% zniżki na wykończenia mieszkania i domu oraz na remonty kompleksowe 10% na projekt wykończenia mieszkania/domu i na remonty kompleksowe
- Pralnia EM** 5% zniżki na wszystkie usługi
- Kids&Fun** 10% na salę zabaw, 5% na urodziny
- Świat Zagadek** 10% na gry w pokojach zagadek
- Zymetric** 5% na oczyszczacz powietrza marki Noxa 5% na przenośny klimatyzator marki Noxa
- Prywatna Szkoła Muzyczna Music And You** 5% na lekcje wybranego instrumentu
- Kupiec Therm Marian Pietrzak Mariusz Pietrzak** 10% na przegląd okresowy kotła 10% na części zamienne
- Energynat** 5% na materiały do wykonania instalacji PV
- EN2** 10% na instalacje fotowoltaiczne
- Home Cafe** 5% na cały asortyment, 10% na usługi serwisowe
- Ledger Biuro Księgowo-Finansowe** 10% na usługi, 5% zniżki dla klientów z polecenia
- Żłobek Ziarenko** 10% zniżki na opiekę nad dziećmi do lat 3
- Szkoła Tańca Dance Station** 15% za pierwszy miesiąc zajęć, 5% za zajęcia taneczne
- Jubiler** (biżuteria, zegarki) 5% na cały asortyment
- Mareckie Inwestycje Miejskie** 20% na bilety basenowe w MCER bez strefy SPA
- Fizjoforte Mgr Marlena Stelmaszczyk** 10% na usługi fizjoterapii, rehabilitacji
- TmFizjo** 25% fizjoterapia, 10% regeneracja
- Polbico** 6% na okna, drzwi, bramy przy płatności w dniu zamówienia, 3% na okna, drzwi, bramy
- FX Core** (usługi informatyczne) 10% na wszystkie usługi
- Pizzeria Bazylia** 30% zniżki na zamówienie powyżej 50 zł
- Cynka-Zabawki Robert Sobieraj** 5% na cały asortyment z wyjątkiem artykułów w promocji
- Progres SP Sławomir Pełka** 10% zniżki za sprzątnięcie, mycie elewacji i okien 8% na sprzedaż soli drogowej, soli spożywczej, chlorku wapnia, mieszanek
- Feniks Piwa Rzemieślnicze** 7% na asortyment piwny
- MK Studio Makijażu Permanentnego i Doskonalenia Ciała** 10% na makijaż permanentny oczu, ust, brwi 10% na pierwszy karnet dziesięciu wejść na masaż rolką Roll Magic
- Agencja Fotograficzna Magiczne Chwile.pl** 15% na wszystkie usługi
- Kancelaria Adwokacka Adwokat Mariola Siliuszyk-Ułasiuk** 15% na usługi
- Restauracja Ito Sushi** 8% na zamówienia powyżej 100 zł
- ADM Mateusz Młynarczyk** 5% na sprzedaż żywic epoksydowych, 5% na wykonanie kamiennego dywanu
- ECOplUX Andrzej Obrebski** 10% na montaż fotowoltaiki i pieców elektrodowych
- Salon Bielizny „Blisko Ciała”** 5% zniżki na pierwszy produkt 10% zniżki na drugi i kolejny produkt

Zamontowaliśmy psie stacje i kosze na śmieci

Każdy mieszkaniec może sprawić, że jego otoczenie będzie czystsze i ładniejsze. Pomoże w tym inwestycja z budżetu obywatelskiego

Któż z nas nie wszedł kiedyś na tzw. minę, czyli pozostawione przez czworonoga odchody. Tymczasem wystarczy odrobina chęci ze strony właściciela psa, by nasze miasto było bardziej estetyczne. Wystarczy foliowy worek, by oczyścić trawnik, plac zabaw lub chodnik z przykryj niespodzianki. Gdzie go wyrzucić? Najlepiej do tzw. psich stacji. Jesienią nasze miasto zainstalowało je w 25 miejscach. Oprócz tego pojawiły się 44 nowe, estetyczne kosze na odpady. Znajdują się one

przede wszystkim w rejonie przystanków autobusowych, budynków użyteczności publicznej, budynków edukacyjnych oraz przy skrzyżowaniach ulic. Ich opróżnianiem zajmuje się Zakład Usług Komunalnych.

Montaż psich stacji i koszy na śmieci to inwestycja wskazana przez mieszkańców w budżecie obywatelskim. Ta propozycja zwyciężyła w kategorii „Kultura, edukacja, ekologia”. Głosowało na nią prawie 600 osób.

Psia stacja przy ul. Grunwaldzkiej.

INTERNETOWA GRUPA EKOLOGICZNA

Chcesz dowiedzieć się, jak dbać o środowisko? Lubisz konkursy? Jesteś na FB? Dołącz zatem do „Wodosfery Edukacji Ekologicznej”!

Część dzieci, młodzieży i dorosłych już wie, że Wodociąg Marecki regularnie prowadzi działania edukacyjne związane z ochroną środowiska (a szczególnie zasobów wody). W poprzednich latach miejskie przedsiębiorstwo chętnie zapraszało do siebie (m.in. na zwiedzanie Stacji Uzdatniania Wody) lub brało udział w miejskich wydarzeniach w plenerze. Na stoisku Wodociągu zawsze wiele się działo. I tak było do początku tego roku. Epidemia koronawirusa pokrzyżowała wszystkim plany. Ale to nie znaczy, że trzeba je odłożyć na półkę i czekać na pokonanie groźnego wirusa. Część tematów można realizować bezpiecznie przez internet. I tak właśnie na Facebooku powstała „Wodosfera Edukacji Ekologicznej”.

Grupa powstała z myślą o tych, którym temat ekologii nie jest obojętny. To tu będziemy wymieniać się własnymi doświadczeniami i pomysłami, które później zastosujemy w codziennym życiu funkcjonując w zgodzie ze środowiskiem – mówi Katarzyna Tymiańska z Wodociągu Mareckiego.

Jednym z najlepszych sposobów edukowania jest zabawa. Tak powstała idea „Poniedziałków z Wodociągiem Mareckim”. W jego ramach od 12 października ruszył cykl pod nazwą @Nadobrystart. Są to cotygodniowe, wciągające zadania dla dzieci, młodzieży i ich rodziców.

Idea jest prosta. Zamiast kupować nową rzecz w sklepie, spróbujmy wykonać ją z rzeczy, które są już nam niepotrzebne. W ten sposób mieszkańcy Marek wyczarowali już z odpadów m.in. doniczki, bransoletki i szkatułki – dodaje Anna Sołoninko z Wodociągu Mareckiego.

Wodociąg Marecki zachęca do dołączenia do grupy. Można ją znaleźć na FB pod adresem <https://www.facebook.com/groups/2210115872467390>. Zapraszamy!

Nie pal w kominku, gdy jest smog

Samorząd Województwa Mazowieckiego chce ograniczyć skalę zanieczyszczenia powietrza – przyczynę wielu groźnych chorób.

Jednym z głównych źródeł smogu jest tzw. niska emisja. Co to jest? Najprościej można powiedzieć – efekt spalania w naszych piecach drewna i węgla w chłodne dni. W Markach (i nie tylko) często mamy do czynienia z takim problemem. W naszym mieście dominuje zabudowa jednorodzinna, a duża część mieszkańców dysponuje tradycyjnymi piecami lub kominkami. By ograniczyć niską emisję, która jest szalenie szkodliwa dla zdrowia, Sejmik Województwa Mazowieckiego uchwalił nowy Program Ochrony Powietrza. Jego celem jest oczywisty – poprawa jakości

powierza w regionie, która w sezonie jesiennym i zimowym daleka jest od ideału.

Co roku ok. 6 tys. mieszkańców Mazowsza umiera z powodu złej jakości powietrza. Ponad pół miliona wizyt u specjalistów, 12 tys. nowych przypadków hospitalizacji, 14 mln utraconych dni pracy to tylko niektóre konsekwencje chorób wywołanych przez smog! Łączna wartość kosztów zdrowotnych dla Mazowsza to aż 35 mld zł. Przyjęcie nowego programu ochrony powietrza, który w sposób efektywny wpływałby na poprawę jakości powietrza, jest więc koniecznością – tłumaczy Janina Ewa Orzełowska, członek zarządu województwa mazowieckiego.

Jednym z wdrożonych rozwiązań jest zakaz używania kominków, gdy zanieczyszczenie pyłem PM10 przekroczy dopuszczalną wartość 50 mikrogramów na metr sześcienny.

Jest od tej reguły jednak wyjątek. Zakaz nie dotyczy tych budynków, w których kominek jest jedynym źródłem ciepła – mówi Marcin Skrzecz, naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska.

Zakaz będzie obowiązywał po ogłoszeniu informacji przekazanej przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska o ryzyku przekroczenia poziomów normatywnych substancji w powietrzu. Powiadomienia o ryzyku przekroczenia będą ogłaszane na stronach internetowych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego, samorządów, za pośrednictwem Rządowego Centrum Bezpieczeństwa (SMS – alert RCB) oraz za pomocą Regionalnego Systemu Ostrzeżenia (usługa Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz wojewodów, umożliwiająca powiadomienie obywateli o zagrożeniach).

W SKRÓCIE

Listopadowa Rada Miasta zdecydowała, że w przyszłym roku będziemy składać deklaracje odpadowe od 1 maja do 29 czerwca. To oznacza, że do kwietnia 2021 r. za śmieci płacimy według stawek za 2020 r. (deklaracje złożone w 2020 roku zachowują ważność do końca kwietnia 2021 r.). Zmiana terminów jest podyktowana sytuacją epidemiologiczną. W kolejnych latach, począwszy od 2022 r., deklaracje odpadowe będziemy składać od początku stycznia do 24 lutego. Zmiany wejdą w życie po akceptacji przez Regionalną Izbę Obrachunkową i wojewodę. Wodociąg Marecki rozpoczął dystrybucję zaświadczeń o zużyciu wody za 2020 r. Są one dołączane do bieżących faktur. Abonenci Internetowego Biura Obsługi Klienta (IBO) Wodociągu Mareckiego mogą je także pobrać w wersji elektronicznej.

JAK SEGREGOWAĆ ODPADY

TWORZYWA SZTUCZNE I METALE

WRZUCAMY: butelki plastikowe, nakrętki, kapsle i zakrętki od słoików oraz butelek, plastikowe opakowania, torebki i worki foliowe, puszki po konserwach, aluminiowe puszki po napojach, kartony po mleku i sokach.

NIE WRZUCAMY: opakowań po lekach, zużytych baterii i akumulatorów, opakowań po farbach, lakierach i olejach, plastikowych zabawek, części samochodowych, zużytego sprzętu elektronicznego i AGD, jednorazowych pieluch.

SZKŁO

WRZUCAMY: słoiki i butelki po żywności i napojach, szklane opakowania po kosmetykach.

NIE WRZUCAMY: ceramiki, doniczek, porcelany, szkła okularowego, żaroodpornego i hartowanego, zniszczonego z zawartością wosku, żarówek, świetlówek i reflektorów, szklanych opakowań po lekach, rozpuszczalnikach i olejach silnikowych, luster i szyb okiennych.

Ważne! Nie należy tłuc szkła. Wrzucamy tylko puste opakowania, zdejmujemy nakrętki, pokrywki, kapsle oraz – w miarę możliwości – usuwamy etykiety.

PAPIER

WRZUCAMY: opakowania z papieru i tektury, gazety, czasopisma i ulotki, zeszyty, kartony, papier biurowy.

NIE WRZUCAMY: odpadów higienicznych, kartonów po mleku i napojach, papieru lakierowanego i powlekanego folią, zanieczyszczonego papieru, papierowych worków po nawozach i materiałach budowlanych.

BIOODPADY

WRZUCAMY: odpady warzywne i owocowe, gałęzie, trawę, liście i kwiaty, resztki jedzenia (bez mięsa), trociny i korę drzew.

NIE WRZUCAMY: ziemi i kamieni, popiołu z węgla kamiennego, impregnowanego drewna, kości i odchodów zwierząt, oleju jadłalnego, płyt wiórowych i pilśniowych, odpadów higienicznych.

Ważne! Odpady ulegające biodegradacji na terenach zabudowy jednorodzinnej mogą być zagospodarowane we własnym zakresie w przydomowych kompostownikach.

ODPADY ZMIESZANE

WRZUCAMY: pozostałe odpady komunalne, których nie można poddać dalszej segregacji np. pieluchy, waciki, materiały higieniczne, porcelanę, talerze, szklanki, opakowania papierowe po tłuszczach.

Ważne! Do pojemnika na odpady zmieszane nie wrzucamy odpadów podlegających selektywnej zbiórce, odpadów budowlanych i gruzu, materiałów budowlanych, zużytego sprzętu elektronicznego i elektronicznego, odpadów niebezpiecznych, baterii i akumulatorów, przeterminowanych leków, opon, pozostałości farb i lakierów, gorącego popiołu.

Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK)

Działa przy ul. Dużej (za siedzibą straży pożarnej). Czynny jest od poniedziałku do soboty w godz. 11:00-19:00.

Przyjmuje: odpady segregowane (papier, kartony, szkło opakowaniowe, tworzywa sztuczne, metal opakowaniowy), zużyte opony, styropian opakowaniowy, bioodpady, odpady budowlane, elektroodpady, baterie i akumulatory, odpady wielkogabarytowe, chemikalia. W PSZOK są również dostępne worki na odpady segregowane. Uwaga! Aby skorzystać z PSZOK, należy okazać dowód opłaty śmieciowej. Regulamin korzystania z PSZOK znajduje się na stronie czyste.marki.pl

ODPADY WIELKOGABARYTOWE

(zbieramy dwa razy w roku)

Meble domowe – szafy, szafki, stoły, krzesła, wersalki, fotele itp.

Elementy wyposażenia mieszkań – żyrandole, dywany, chodniki, wykładziny dywanowe i z tworzyw sztucznych.

Meble ogrodowe – drewniane i z tworzyw sztucznych.

Armatura sanitarna – umywalki, sedesy, zlewozmywaki, wanny, brodziki, kabiny sanitarne.

Sprzęt sportowy – narty, sanki, przyrządy do ćwiczeń, rowery.

Stołarka budowlana – okna, drzwi (pojedyncze sztuki).

Duże AGD – chłodziarki, lodówki, zamrażarki, pralki, suszarki do ubrań, zmywarki, kuchenki elektryczne, piekarniki, grzejniki elektryczne, klimatyzatory i wentylatory.

Małe AGD – odkurzacze, maszyny dziewiarskie, żelazka, tostery, frytkownice, rozdrabniacze, miksery, młynki do kawy, noże elektryczne, suszarki, depilatory, golarki, zegarki, wagi.

Sprzęt teleinformatyczny i telekomunikacyjny – komputery, drukarki, laptopy, koparki, kalkulatory, faksy, terminale, aparaty telefoniczne.

Sprzęt RTV – radioodbiorniki, telewizory, dyktafony, magnetofony, kamery, magnetowidy, odtwarzacze dvd, sprzęt hi-fi, wzmacniacze, elektryczne instrumenty muzyczne, kina domowe, czujniki dymu, urządzenia pomiarowe, termostaty.

Elektronarzędzia – wiertarki, piły, maszyny do szycia, narzędzia do obróbki drewna i metalu, lutownice, kosiarki.

Zabawki, sprzęt relaksacyjny i sportowy – kolejki elektryczne, tory wyścigowe, gry video, konsole do gier, komputerowo sterowany sprzęt do ćwiczeń.

Wózki i chodziki dziecięce

NA WIOSNĘ ZROBI SIĘ ZIELONO

Klony, jarząby, lipy, brzozy, kasztanowce – to drzewa, które jesienią zasadziliśmy w naszym mieście. Możecie je zobaczyć m.in. w sąsiedztwie pumphacka przy Grunwaldzkiej (na zdjęciu), a także Ciurlionisa, Bandurskiego czy Sportowej. W sumie pojawiło się 117 nowych nasadzeń.

Kulinarne inspiracje na Boże Narodzenie

Zazwyczaj już na początku listopada, gdy pojawią się pierwsze świąteczne dekoracje w galeriach handlowych, zaczynamy zastanawiać się: jakie kupić drzewko w tym roku? Co by tu znowu zaplanować pod choinkę? Co przygotować do jedzenia na święta?

Kończący się rok jest po wielokroć niezwykle, skłaniający do zadumy, dlatego też proponuję w tym także wyjątkowym przedświątecznym czasie popuścić wodzę kulinarnej fantazji, doprawionej szczyptą ekstrawagancji i nutą wyrafinowanego szaleństwa. Niech tegoroczna wigilia będzie dostojna, uświęcona, ale i kulinarnie zaskakująca, a święta radosne w gronie najbliższych ozdobione fantastyczną kompozycją smaków i zapachów.

Zacznijmy od kolacji wigilijnej. Kolędy, lampki na choinkach, spotkania w gronie najbliższych i ten aromatyczny gwar w kuchni. Kolacja wigilijna kojarzy nam się z pięknie zastawionym stołem rodzinnym, z pachnącymi tradycją 12 potrawami. Proponuję wzbogacić tradycję o nieco zaskakujące, ale i klasyczne połączenia smakowe.

Na stole wigilijnym nie może zabraknąć karpia przygotowanego na wiele sposobów. Tradycyjnie smażony na oleju możemy przecież podać na kremowym sosie z duszonych grzybów pachnących czosnkiem, ale i kiszonym ogórkiem z nutą kminu rzymskiego. Równie doskonałym, lecz nieco bardziej przewrotnym połączeniem dla smażonego karpia, są duszone na miodzie drylowane wiśnie doprawione szczyptą cynamonu i goździków zaciągnięte odrobiną zacierki (masło z mąką pszenną wymieszane 1:1).

Wigilijne pierogi szykowane tradycyjnie z kapustą kiszoną i grzybami możemy podać omaszowane usmażoną na złoty kolor cebulką pokrojoną w kostkę z kawałkami aromatycznych suszonych pomidorów. Lub też przewrotnie zmienić farsz w pierogach na masę przygotowaną z prażonej białej gryki, płatków migdałowych i drobno krojonych suszonych jabłek. Tradycyjną wigilijną kapustę na oleju rzepakowym lub lnianym możemy wzbogacić płatkami orzechów laskowych lub nawet kawałkami orzechów włoskich.

Nie zapominajmy, że wigilijny wieczór uwielbia zapachy cytrusów, aromaty korzenne kminu, cynamonu, goździków czy imbiru. Barszcz czerwony z buraków ćwikłowych zupełnie inaczej smakuje, gdy jest zakwaszony octem jabłkowym

(najlepiej własnej roboty), a dodana skórka limonki bądź cytryny nadaje mu niepowtarzalnego smaku. Zwłaszcza, gdy uszka wypełnimy duszoną zieloną soczewicą z drobno pokrojoną bulwą selera. Kutię czy kluski z makiem możemy „podkręcić” większą ilością skórki pomarańczy, kandyzowanej żurawiny czy też siekanego imbiru świeżego lub marynowanego.

Sprawmy, by tegoroczna kolacja wigilijna była w naszych rodzinach wspominana aż do samej Wielkanocy, gdy do śniadaniem świątecznym damy kolejny powód do aromatycznych i smacznych wspomnień przy rodzinnym stole.

A cóż przygotować na świąteczny obiad? Pierwszy i drugi dzień świąt to czas rodziny, odpoczynku, relaksu i wytchnienia, lecz czy dla gospodyni również? Proponuję wcześniej przygotować chociaż z grubsza obiad. Niezależnie czy będzie to pieczona kaczka z jabłkami, duszona gęś z żurawiną czy aromatyczny indyk z chrupiącą skórką, możemy przygotować je już przed świętami. Zwróćmy uwagę, by mięsa nie przepiec i nie wysuszyć nadto. Nasze rodzinne biesiadowanie nie straci, gdy delikatnie podgrzane porcje obiadowe przepięknie wzbogacone doskonałym aromatycznym sosem zawitają na świątecznym stole, o którym jeszcze długo będą krążyły rodzinne opowieści.

Pamiętajmy że nie wszyscy jedzą mięso. Wegetarianie i veganie na czas świąt nie zmieniają swoich przyzwyczajeń. Zadbajmy, by każdy mógł znaleźć na stole to, co preferuje.

Doskonałym zakończeniem świątecznego obiadu na deser, np. zamiast tradycyjnego makowca, będą pierogi z makiem i bakaliami podane na kremowym sosie waniliowym.

Zycząc Państwu wszelkiej pomyślności w zdrowiu i radości, wierzę głęboko, iż tegoroczne Święta Bożego Narodzenia będą w waszych domach wyjątkowo smaczne i aromatycznie, kolorowe jak marzenia.

Adam Michalski, mieszkaniec Marek, wieloletni szef kuchni z ogromnym doświadczeniem

JAK ZROBIĆ WIANEK ŚWIĄTECZNY

Coraz bliżej magiczne Święta Bożego Narodzenia. W tym szczególnym czasie wszyscy chcemy, aby nasze domy i mieszkania wyglądały wyjątkowo, choć będzie to trochę inne Boże Narodzenie. Z powodu COVID-19 ograniczamy zewnętrzne wyjścia, możemy więc samodzielnie udekorować mieszkanie/dom. To fantastyczny pomysł na spędzenie czasu w gronie rodzinnym przy kreatywnej zabawie. Oto propozycja zrobienia wianka świątecznego. Pokażemy, jak wykorzystać materiały dostępne w domu (recyklingowe, zgodne z hasłem #zerowaste). Przygotuj: (fot. 1)

- gazetę (najlepiej codzienną, a nie prasę kolorową)
- tkaninę (starą bluzę, szalik, spodnie, resztki tkaniny)
- ozdoby (np. bombki, orzechy, laski cynamonu, szyszki itp.)
- taśmę klejącą (malarską albo przeźroczystą)
- pistolet do kleju na gorąco

Zgnieć co najmniej 6 kartek gazety (fot. 2). Im więcej, tym grubszą obręcz możesz zrobić. Skręć zgniecioną gazetę razem i uformuj koło (fot. 3). Sklej końcówki taśmą, następnie okręć nią cały szkielet (fot. 4). Odetnij pasek materiału (szerokość 4 cm) – tkaninę możesz zastąpić sznurkiem, wólczką czy też wstążką. Naciągając tkaninę okręć szalenie papierowe koło (fot. 5). Najtrudniejsze masz już za sobą, teraz zostały same przyjemności. Przyklejaj ozdoby klejem na gorąco pamiętając, aby największe z nich były na dole – im wyżej, tym dekoracje mniejsze. Też zasady oczywiście nie stosujemy, gdy chcemy udekorować cały wianek. Pomiędzy bombki (naturalne ozdoby) można dodać zielone gałązki cisu, sosny, świerku itp. Wianek jest już gotowy (zdj 6). Pięknie będzie się prezentował zarówno na drzwiach jak i na stole.

Ewa Cudna (Em-Ka Event)

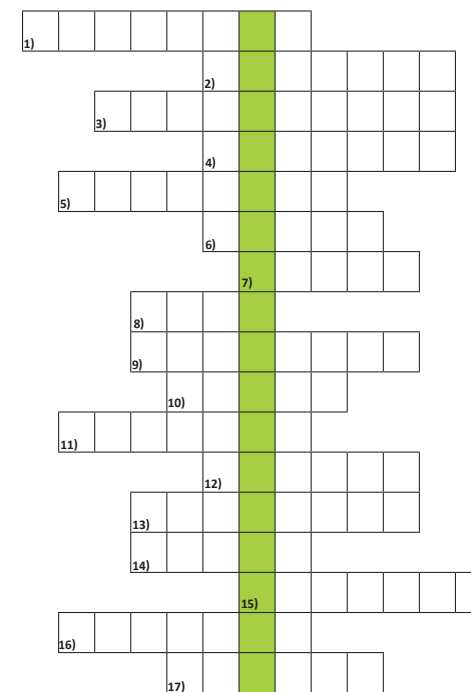
ZNAJDŹ PIĘĆ SZCZEGÓŁÓW, KTÓRYMI RÓŻNIĄ SIĘ ŚWIĄTECZNE ZDJĘCIA

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

POZIOMO

1. Jeden z trzech biblijnych mędrców ze Wschodu
2. Dzielimy się nim w wigilię
3. Rodzaj kolędy, często z wątkiem pasterskim
4. Na wierzchołku choinki
5. Popularne ciasto świąteczne
6. Wolne od lekcji
7. Zwycięzcy brakuje go w święta, tęsknią za nim dzieci
8. ...w dom, Bóg w dom
9. Noworoczny prezent od pracodawcy
10. W każdej szopce towarzyszy Świętej Rodzinie
11. Z grzybami i kapustą
12. Pod obrusem na wigilijnym stole
13. Miejsce urodzenia Chrystusa
14. Co roku w wigilię zostaje sam w domu
15. Warto się pod nią całować w święta
16. Pod choinką lub w skarpecie
17. Na kominie mareckiej ciuchci

Dawno temu w Markach

„Wigilijne dzieło pomocy dzieciom”, „Szlachetna Paczka”, „Święty Mikołaj mieszka w Markach” – to współczesne projekty charytatywne, które kojarzą się z Bożym Narodzeniem. Wielkie serca mieli również ci, którzy żyli ponad 100 lat temu.

Cofnijmy się pod koniec XIX stulecia. Marki przekształcają się ze spokojnej osady o charakterze rolniczym w tętniący życiem gospodarczy punkt na mapie zaboru rosyjskiego. Dzieje się tak za sprawą braci Briggsów, którzy ze swym wspólnikiem Ernestem Posseltem budują fabrykę przędzalniczą. Są nie tylko przedsiębiorcami, ale i filantropami. To dzięki ich decyzji powstaje robotnicze osiedle (obecne kamienice), to oni dokładają się do budowy kościoła p.w. św. Izydora (choć byli protestantami), to oni tworzą szkołę i ochronkę dla dzieci.

Lektura ówczesnych wycinków prasowych pokazuje, że na ich wsparcie w niezwykły świąteczny czas mogli liczyć też najmłodszy mieszkańcy Marek. Wspomina o tym „Kurier Warszawski” wydany w wigilię 1890 r.

„W ubiegłą niedzielę w szkole fabrycznej przy przędzalni w Markach pod Warszawą, dorocznym zwyczajem obchodzono uroczystą gwiazdkę dla dzieci robotników powyższej fabryki. Wspaniale przybrano choinkę rześcicie iluminowaną umieszczono w olbrzymiej sali w nowo wybudowanej szkole. Na gwiazdce obecnymi byli pp. Briggs i Posselt z rodzinami, mnóstwo zaproszonych gości z Marek i z Warszawy oraz kilku przedstawicieli pism warszawskich” – opisuje Kurjer.

Były występ dzieci, pokazy ich prac, a na koniec to, na co najmłodszy czekali najbardziej. Czyli upominki. Jak pisze gazeta, w zestawach znajdowały się: opłatek, orzechy, jabłka, pierniki i ubranka.

Pięć lat później o świątecznych uroczystościach z udziałem rodziny Briggsów pisało „Słowo”. „W zakładzie sierot w Drewnicy w ubiegłe święta urządzona została choinka, przy której działkę pozostającą pod nadzorem Sióstr oddarzone trzema koszami: pierników, orzechów i zabawek różnych, a na bieliznę dwoma sztukami płótna i barchanu. Choinka jak niemniej podarunki urządzone zostały koszem małżonki współwłaściciela fabryki w Markach p. Briggs, która jako opiekunka gorliwa datkami stała i ofiarnością przy wszelkich potrzebach, zaznacza swoją działalność opiekuńczą nad tym zakładem”.

Znalazł Antoni Widomski, więcej informacji o historii na historia.marki.pl

HARMONOGRAM WYWOZU ŚMIECI 2021

SEKTOR 1 – MARKI PÓŁNOCNE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

Agrarna, Akacjowa, Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od ul. Słonecznej do granicy miasta), Amaranтова, Andersa, Asnyka, Baczyńskiego, Balladyna, Batalionów Chłopskich, Błękitna, Borówkowa, Brzechwy, Bukowa, Ceramiczna, Chocimska, Ciurlionisa, Chopina, Cisowa, Cmentarna, Dąbrowskiego, Dębowa, Długa, Długosza, Dmowskiego, Dolna, Dziewanny, Fiołkowa, Fredry, Gałczyńskiego, Graniczna, Grażyny, Grunwaldzka, Hallera, Harcerska, Jarzębinowa, Jesienna, Jutrzenki, Kamienna, Karłowicza, Kasztanowa, Klonowa, Kmitówek, Kolorowa, Konwalia, Kossaka, Krasieńskiego, Kraszewskiego, Królowej Marysiewicza, Chotomskiej (d.Kruczkowskiego), Kukier, Kurpińskiego, Kusocińskiego, Kwiatowa, Legionowa, Legionów Polskich, Leśmiana, Letnia, Lisi Jar, Łączna, Maczka, Magnolia, Makuszyńskiego, Mała, Małachowskiego, Maratońska, Marmurowa, Michalicka, Mjr. Billa, Modrzewiowa, Nałkowskiej, Napoleona, Niecała, Niemcewicz, Norwida, Nowa, Obrońców, Odrowąża, Orzeł, Olimpijska, Orła Białego, Pałacha, Parkowa, Pastelowa, Piaskowa, Pieniżka, Piotrówka, Podleśna, Pogodna, Pogonowskiego, Pomarańczowa, Pomnikowa, Poniatowskiego, Poprzeczna, Poziomkowa, Przeskok, Przesmyk, Przydrożna, Pułaskiego, Radna, Reja, Reymonta, Rolna, Różewicza, Ruczaj, Rydza-Śmigłego, Rynkowa, Sasanki, Sienkiewicza, Skorupki, Słowików, Sobieskiego, Spacerowa, Staffa, Stokrotki, Strumykowa, Szarotki, Szczepowa, Szczygła, Szymanowskiego, Środkowa, Tęczowa, Torfowa, Turystyczna, Walewskiej, Wąska, Wczasowa, Wenecka, Wierzbova, Wiewiórki, Wiosenna, Wilgi, Wrzosowa, Wybickiego, Zakole, Zbieżna, Zbożowa, Zielona, Ziołowa, Źródłana, Żurawinowa, Żwirowa, Żytina

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE (worek żółty, zielony, niebieski)
STYCZEŃ	04.01, 18.01	8.01, 22.01	28.01
LUTY	1.02, 15.02	5.02, 19.02	25.02
MARZEC	1.03, 15.03, 29.03	5.03, 19.03	25.03
KWIECIEŃ	12.04, 26.04	2.04, 16.04, 30.04	22.04
MAJ	10.05, 24.05	14.05, 28.05	27.05
CZERWIEC	7.06, 21.06	11.06, 25.06	24.06
LIPIEC	5.07, 19.07	9.07, 23.07	22.07
SIERPIEŃ	02.08, 16.08, 30.08	6.08, 20.08	26.08
WRZESIEŃ	13.09, 27.09	3.09, 17.09	23.09
PAŹDZIERNIK	11.10, 25.10	1.10, 15.10, 29.10	28.10
LISTOPAD	8.11, 22.11	12.11, 26.11	25.11
GRUDZIEŃ	6.12, 20.12	10.12, 24.12	23.12

SEKTOR 3P – MARKI POŁUDNIOWE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od nr 2 do rzeki Długiej), Braci Briggsów, Częstochowska, Dojazdowa, Dworska, Fabryczna, Gdańska, Gerwazego, Gorzowska, Jana Kazimierza, Jasna, Kaszubska, Katowicka, Klucznikowska, Kołobrzaska, Konopnickiej, Kosynierów, Koszalińska, Krakowska, Kujawska, Leśna, Lotników, Lubelska, Malinowa, Mazowiecka, Mazurska, Olsztyńska, Opolska, Orzeszkowej, Paderewskiego, Pałacowa, Płocka, Płońska, Podkomorze, Pomorska, Poznańska, Protazego, Rodziewiczówny, Romantyczna, Różana, Sądowa, Siedlecka, Skłodowskiej, Słowackiego, Słupcka, Soplisy, Szczecińska, Szkolna, Szpitalna, Szwoleżerów, Szydłowiecka, Tadeusza, Telimena, Traugutta, Uroczna, Warmińska, Warszawska, Wereszczakówny, Wiejska, Wojskiego, Wrocławska, Zakopiańska, Zamkowa, Ząbkowska, Zieleniecka, Zielna, Zosi

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE (worek żółty, zielony, niebieski)
STYCZEŃ	5.01, 19.01	5.01, 20.01	14.01
LUTY	2.02, 16.02	3.02, 17.02	11.02
MARZEC	2.03, 16.03, 30.03	3.03, 17.03, 31.03	11.03
KWIECIEŃ	13.04, 27.04	14.04, 28.04	8.04
MAJ	11.05, 25.05	12.05, 26.05	13.05
CZERWIEC	8.06, 22.06	9.06, 23.06	10.06
LIPIEC	6.07, 20.07	7.07, 21.07	8.07
SIERPIEŃ	3.08, 17.08, 31.08	4.08, 18.08	12.08
WRZESIEŃ	14.09, 28.09	1.09, 15.09, 29.09	9.09
PAŹDZIERNIK	12.10, 26.10	13.10, 27.10	14.10
LISTOPAD	9.11, 23.11	10.11, 24.11	12.11
GRUDZIEŃ	7.12, 21.12	8.12, 22.12	09.12

Urząd Miasta Marki

al. Marsz. J. Piłsudskiego 95, 05-270 Marki

Wydział Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

tel. 22/781-10-03 wew. 700/710/720

WWW.CZYSSTE.MARKI.PL

SEKTOR 2 – MARKI CENTRALNE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od Lisa Kuli do Weneckiej), Bagienna, Baśniowa, Batorego, Bociana, Broniewskiego, Brzozowa, Ceglana, Cicha, Dobra, Duża, Dzika, Gen. Zajączka, Gliniecka, Główna, Gołębia, Górską, Jagielly, Jana Pawła II, Jaracza, Jasińskiego, Jaskółcza, Jastrzębia, Jowisza, Kopernika, Kręta, Królowej Jadwigi, Krucza, Księżycowa, Lipowa, Lisa Kuli, Lisia, Łąkówka, Łosia, Marsa, Matejki, Miedziana, Modrzewskiej, Mokra, Moniuszki, Morska, Orla, Partyzantów, Platynowa, Podgórska, Popiełuszki, Prosta, Prusa, Przyleśna, Rybna, Rysia, Saturna, Sikorskiego, Skowronia, Sokola, Solskiego, Sowia, Sowińskiego, Spokojna, Sportowa, Srebrna, Starzyńskiego, Stawowa, Strzelecka, Szczęśliwa, Szeroka, Teligi, Topolowa, Tuwima, Wesoła, Wilcza, Wiśniowa, Wronia, Wschodnia, Wspólna, Wydymowa, Wyspiarskiego, Wyszynskiego, Zabawna, Zachodnia, Zimna, Złota, Żabia, Żbika, Żeglarska, Żółwia, Żurawia

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE (worek żółty, zielony, niebieski)
STYCZEŃ	11.01, 25.01	2.01, 15.01, 29.01	7.01
LUTY	8.02, 22.02	12.02, 26.02	4.02
MARZEC	8.03, 22.03	12.03, 26.03	4.03
KWIECIEŃ	6.04, 19.04	9.04, 23.04	1.04
MAJ	4.05, 17.05, 31.05	7.05, 21.05	6.05
CZERWIEC	14.06, 28.06	5.06, 18.06	4.06
LIPIEC	12.07, 26.07	2.07, 16.07, 30.07	1.07
SIERPIEŃ	9.08, 23.08	13.08, 27.08	5.08
WRZESIEŃ	6.09, 20.09	10.09, 24.09	2.09
PAŹDZIERNIK	4.10, 18.10	8.10, 22.10	7.10
LISTOPAD	2.11, 15.11, 29.11	5.11, 19.11	4.11
GRUDZIEŃ	13.12, 27.12	3.12, 17.12, 31.12	2.12

SEKTOR 3L – MARKI POŁUDNIOWE

(odpady wystaw do godz. 6.00 przed posesją)

WYKAZ ULIC (w kolejności alfabetycznej)

11-ego Listopada, Al. Marsz. J. Piłsudskiego (od ul. Zyguntowskiej do ul. Słonecznej), Architektów, Bandurskiego, Bankowa, Barbary, Barska, Bema, Bielówek, Billewiczów, Budowlana, Butrymów, Chemików, Czackiego, Czarnieckiego, Dziennikarska, Elektryków, Geodetów, Geologów, Głowackiego, Handlowa, Heleny, Hetmańska, Hoovera, Husarii, Instalatorów, Inżynierów, Janczarów, Jasnogórska, Kamieniecka, Kartografów, Ketlinga, Kiemliczów, Kilińskiego, Kmicica, Kołtąja, Kordeckiego, Kościuszki, Kresowa, Krótka, Krymska, Krzywa, Kurcewiczów, Laudańska, Literacka, Longinusa, Mickiewicza, Mieszka I, Nauczycielska, Okólna, Oleńki, Piotra Skargi, Podolska, Poczta, Podolska, Polna, Promienna, Przesmyk, Rejtana, Rocha Kowalskiego, Równa, Rzemieślnicza, Rzędziana, Skrzetuskiego, Słoneczna, Sosnowa, Staszica, Świerkowa, Tatarska, Urbanistów, Ustronie, Wiśniowieckiego, Wołyńskiego, Wołyńska, Zagłoby, Zakątek, Zyguntowska, Żeromskiego, Żółkiewskiego

MIESIĄC ODBIORU	NIESEGREGOWANE ODPADY KOMUNALNE (pojemnik)	BIOODPADY (worek brązowy)	ODPADY SEGREGOWANE (worek żółty, zielony, niebieski)
STYCZEŃ	12.01, 26.01	13.01, 27.01	21.01
LUTY	9.02, 23.02	10.02, 24.02	18.02
MARZEC	9.03, 23.03	10.03, 24.03	18.03
KWIECIEŃ	7.04, 20.04	7.04, 21.04	15.04
MAJ	5.05, 18.05	5.05, 19.05	20.05
CZERWIEC	1.06, 15.06, 29.06	2.06, 16.06, 30.06	17.06
LIPIEC	13.07, 27.07	14.07, 28.07	15.07
SIERPIEŃ	10.08, 24.08	11.08, 25.08	19.08
WRZESIEŃ	7.09, 21.09	8.09, 22.09	16.09
PAŹDZIERNIK	5.10, 19.10	6.10, 20.10	21.10
LISTOPAD	3.11, 16.11, 30.11	3.11, 17.11	18.11
GRUDZIEŃ	14.12, 28.12	1.12, 15.12, 29.12	16.12